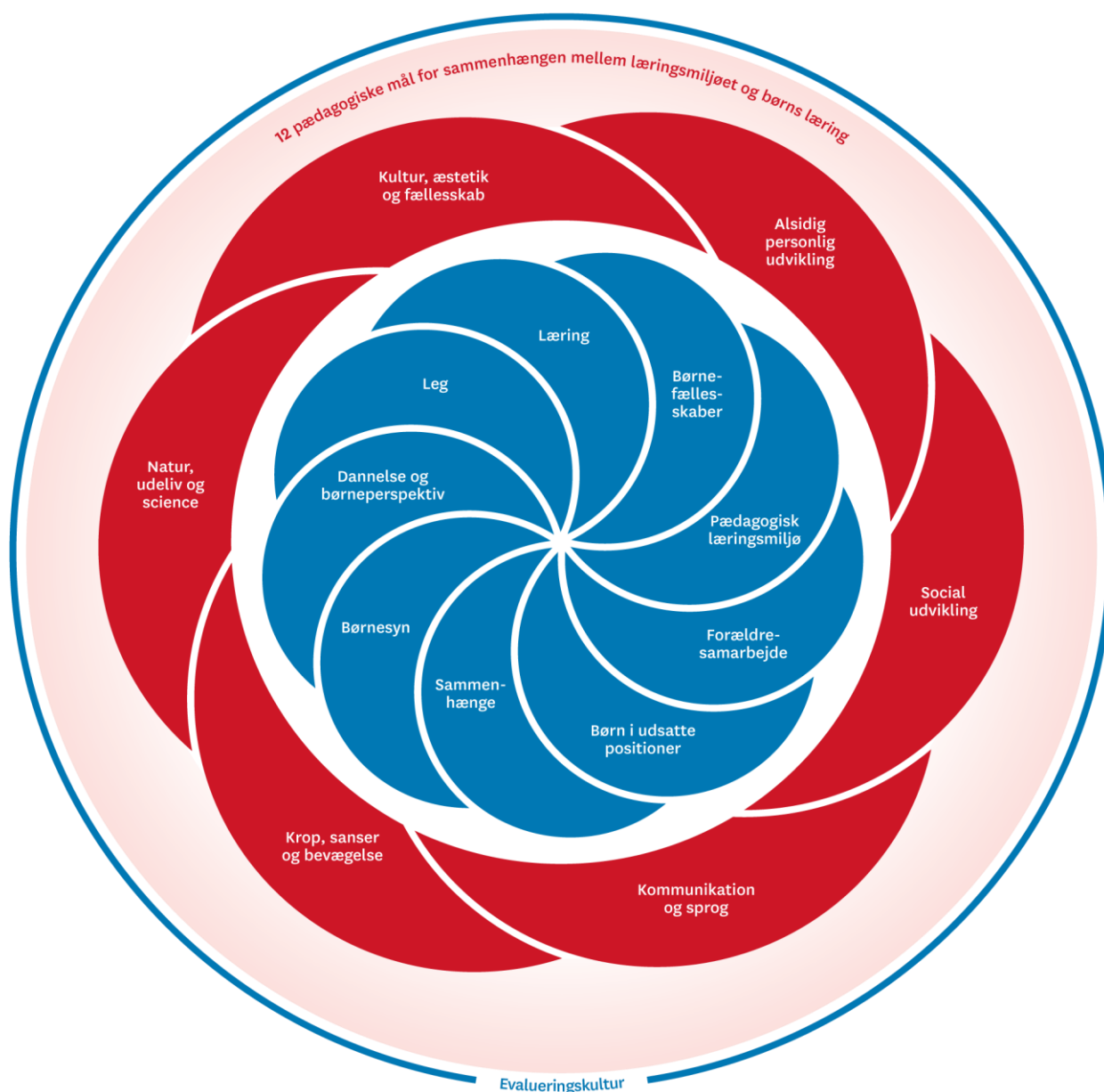

Pædagogisk læreplan for Børnehaven Thorsanna 2024 – 2025.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold. Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Børnehaven Thorsanna

Vi er en selvejende børnehave på Islands Brygge med driftsoverenskomst med Københavns Kommune.

Børnehaven har en forældrebestyrelse, der sammen med ledelsen er ansvarlig for økonomi, pædagogisk udvikling og er ledelsens arbejdsgiver. Thorsanna – en lille plet på Bryggen – er for børn i alderen 1,10 år – 6 år. Vi er normeret til 34 børn (12 småbørnspladser, 3 basispladser og 19 børnehavepladser) fordelt på 2 stuer i vores dejlige lejlighed. Derudover har vi en skøn have/legeplads på Artillerivej.

Børnene er fuldt integreret på stuerne, da alle børn kan give hinanden noget i børnefællesskabet – vise omsorg for hinanden, spejle sig i hinanden, være nysgerrig på hinanden.

Der er i Børnehaven pt. ansat 4 pædagoger, 2 medhjælpere, 1 gårdmand, 1 madmor, vikarer samt en leder.

Rammen for udarbejdelse af den styrkede pædagogiske læreplan

Rammen for den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven, den overordnede formålsbestemmelse og den tilhørende bekendtgørelse. Børnehavens pædagogiske læreplan tager desuden udgangspunkt i vores vision og værdier i forhold til arbejdet med børnene, det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes læring.

Beskrivelse af Børnehavens arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan

Læreplanen er udarbejdet af det pædagogiske personale. Det er afgørende for os, at sikre medarbejder- inddragelse og ejerskab for vores læreplan og at vores læreplan fungerer som et pædagogisk redskab. Vi har systematisk arbejdet med EVAs materiale vedr. den styrkede læreplan – for at blive klogere på vores praksis i forbindelse med vores pædagogiske grundlag som bygger på Børnehavens vision.

Forældrebestyrelsen har løbende været med inde omkring den styrkede læreplan.

Vision og værdier for Børnehaven.

Vi har arbejdet med Børnehavens vision og værdier. For os er børnene de vigtigste og vores ambition er at udvikle Børnehaven hen mod:

”Det gode børneliv i Thorsanna”

Hvor vi er aktive medspillere og hvor vi sikrer at:

- Skabe et inkluderende miljø, hvor vi udvikler livsduelige og empatiske børn, der kan indgå i mangfoldige fællesskaber og anerkende værdien af forskellige kompetencer.
- Børn der hviler i sig selv og sejrer i eget liv.
- Skabe kreative og fantasifulde børn.
- Børnene forankrer viden og læring – så de på sigt handler som et nysgerrigt og demokratisk menneske.

Vores værdier er sammen med det pædagogiske grundlag Børnehavens DNA. Vores værdier fungerer som en rettesnor for os – børn, forældre og personale.

GLÆDE:

- Blive mødt med et smil.
- Faglighed og fællesskab i højsæde.
- Skabe børnefællesskaber og styrkevenskaber

- Lege, læse, synge.

LIGEVÆRDIGHED:

- Respektfuld dialog.
- Vi er alle ligeværdige, men nødvendigvis ikke ligestillet.
- Omsorg, respekt og tolerance.

TRYGHED:

- Smil og glæde – være åben/transparent.
- Gensidige positive forventninger til børnene og hinanden.
- Turde at TØR – tør at bede om hjælp.
- Bruge sin faglige nysgerrighed over for hinanden.
- At vi skaber forudsigelighed og genkendelighed – rammer og rutiner.
- At vi møder barnet med anerkendelse – se barnet som det er.
- At vi sørger for at hjælpe, guide og støtte barnet til at have lyst til udvikling og læring.

ANERKENDELSE:

- Alle har ret til at blive set og hørt.
- Nysgerrighed for hinanden og hinandens forskellighed.
- Plads til børnenes følelser.
- Arbejde med relationen børnene i mellem.
- Respekt for hinanden – møde hinanden.
- Tale med børnene med en anerkendende tilgang – ”Jeg kan godt se, at I vil løbe, men det vil jeg ikke have herinde – skal vi finde på noget andet”?
- Tale om børn, forældre og kollegaer med en anerkendende tilgang – eks. se at barnet har et drive, hvor barnet skal lære at styre sit drive og hvor jeg (barnet) skal støttes i at regulere mit drive.
- Følge børnenes initiativer.

NÆRVÆR:

- Være til stede i nuet.
- Skabe det fælles tredje – med det enkelte barn og børnegruppen.
- Lytte til det enkelte barn og børnegruppen – spørge nysgerrig ind.
- Lytte og være nysgerrig på forældre og kollegaer.

TILLID:

- Troværdige, empatisk og indlevende i vores tilgang til børn, forældre og hinanden.
- Hjælpe barnet til at få en stemme.
- At man tør fejle og få hjælp af hinanden.
- Vi løfter i flok.

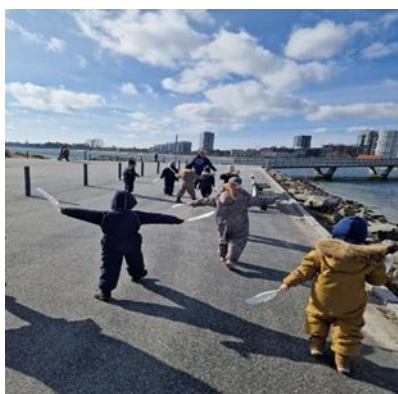

Det er med afsæt i det fælles pædagogiske grundlag, at vi skal udarbejde den styrkede pædagogiske læreplan og udvikle de pædagogiske læringsmiljøer. Det pædagogiske grundlag består af en række centrale temaer, der understøtter alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

De centrale temaer er:

- Børnesyn – det at være barn har værdi i sig selv.
- Dannelse og børneperspektiv – Børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- Leg – legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- Læring – skal forstås bredt og læring sker gennem leg, relationer
- Børnefællesskaber.
- Pædagogiske læringsmiljøer.
- Forældresamarbejde.
- Børn i udsatte positioner.
- Sammenhæng til børnehaveklasse.

Det er et krav, at det pædagogiske læringsmiljø skal være til stede hele dagen - at der i forbindelse med både børnenes leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, daglige rutiner (bleskift, frokost, oprydning, garderoben) skal give børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Det betyder, at børnenes læring ikke er afgrænset til de par timer pædagogiske aktiviteter om formiddagen, men finder sted hele dagen.

Børnehaven Thorsannas børnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, læring, børnefælles-skaber samt samspil og relationer

Børnesyn.

I Børnehaven værner vi om, at det at være barn har en værdi i sig selv og i børnelivet skal der være plads, tid og ro til at være barn. Børn skal have lov til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo. Børnene skal ses som kompetente ligeværdige medspillere med ret til at blive hørt, set og forstået = Børnedemokrati. Samtidig skal der fra både forældre og pædagogisk personale være respekt for børnenes forskellighed. Som pædagogisk personale er vi ansvarlige for at skabe trygge rammer, hvor børnene er aktive med skabere af egen udvikling og læring og hvor der mulighed for at skabe en udfordrende dag. Det gør vi ved synlige, nærværende, lydhørende og nysgerrige voksne som følger børnenes spor.

For os har legen en vigtig betydning for børns livsglæde og udvikling. Det er gennem legen, at børn kan spejle sig i omgivelserne, etablere relationer og skabe børnefællesskaber på egne præmisser. Det børnene bidrager med er vigtig i vores pædagogiske arbejde – vi inddrager børnene i de pædagogiske rutiner, i planlagte og spontane aktiviteter set ud fra barnets nærmeste udviklingszone. Aktiviteter som foregår i mindre grupper – både aldersopdelt og blandet grupper og hvor børnenes stemme tæller.

Dannelse og Børneperspektiver

I Børnehaven skal børnene føle sig set og forstået og opleve at have en demokratisk stemme. Børns oplevelse af indflydelse er en tidlig del af deres dannelsesproces og af udvikling af demokratisk forståelse. Samtidig skal vi støtte børnenes muligheder for at udvikle empati og gå på kompromis. Det er derfor vigtigt, at vi er nysgerrige på børnenes perspektiver – at vi er nærværende, åbne, spørger ind til og lytter til børnene.

Desuden arbejder vi med:

- Børnenes mestring – mestre ting på egen hånd: Tage tøj på, dække bord.
- Børnenes medansvar og medbestemmelse: En demokratisk proces hvor vi er i dialog om dagens aktiviteter, vælge legezoner.
- Skabe mulighed for fælles tredje eks. måltidet, hvor børnene får mulighed for at byde ind med, hvad de kunne tænke sig at spise.
- Tydelig struktur i fællesskabet, læren i at være i et fællesskab – eks. stå i kø til at tisse og vaske hænder.

Leg

Vi opfatter legen som en livsnerve til børnenes opvækst – legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af børnenes hverdag i Børnehaven. Børnenes leg er grundlæggende for deres sociale og personlige læring og udvikling. Legen fremmer desuden børnenes fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, selvværd og identitet. Legen skaber også en tryghed for det enkelte barn – en del af fællesskabet og hvor vi også har fokus på legen som en inkluderende faktor. Leg betyder både børnenes spontane leg på deres egne præmisser og den leg, der igangsættes og rammesættes understøttes af os – nærværende voksne som ligger lag på i legen (zone for nærmeste udvikling) og ikke mindst er aktive i legen. Vi skal have plads til begge dele og vægtningen skal tilpasses behovene i børnegruppen, så eks. børn i udsatte positioner understøttes i deres leg som en del af børne-fællesskabet. Vi skaber sammen med børnene legezoner – hvor vi oplever børnene leger på tværs af

alder, køn og stue. Børnenes medbestemmelse er med til at styrke deres sociale kompetencer – ”Du er mor og jeg er Baby”.

Legen bruger vi også til at lave observationer, som er med til at sikre det enkelte barns trivsel, læring, dannelse og udvikling. Fortæller vores observationer, at vi har et område, hvor vi skal sætte ind med en anden tilgang eller en særlig indsats tages det op på stuemøde/personalemøde så, at alle bliver en del der af.

Læring

Når vi taler om læring og tilrettelæggelse af læringsmiljøer, er vi opmærksomme på, at barnets basale behov skal være dækket – for at en optimal læring kan finde sted.

Med basale behov menes – behov for søvn, mad, sikkerhed og tryghed. Samtidig er vi også opmærksom på de mere jordnære behov – som at barnet er iført tøj, der passer til barnet, vejr og aktivitet. Et sultent og træt barn har svært ved at lære optimalt. Det betyder derfor også, at mad og søvn prioriteres højt i Børnehaven.

Vi oplever leg og læring tæt forbundet. Børnene lærer ved at udforske deres omverden med krop og sanser, ved at blive mødt af spørgsmål og udfordringer og ved selv at undres og stille spørgsmål. Børnene lærer også ved at eksperimentere, prøve sig frem, fejle, gøre opdagelser og finde nye løsninger. Børnene lærer gennem kommunikation, udveksling og sociale interaktioner med de andre børn og voksne.

I et børneperspektiv betyder det, at hvert barn skal være ”set, læst og forstået” af de voksne og skal føle sig som et velkommet og nødvendigt medlem af gruppen.

Det er vores opgave at vurdere, hvilke udfordringer og ansvar, ethvert barn bør have – og at skabe betingelserne for de små sejre i dagligdagen, som giver mod på livet – og udviklingen.

Vi har en central rolle i forhold til børns trivsel, udvikling og læring. Vi skal skabe trygge rammer som forudsætning for børns læring. Vi skal støtte, lede og udfordre den læring, som børnene er medskabere af.

Vi arbejder ud fra ”nærmeste udviklingszone” – den zone der opstår mellem hvad barn kan klare alene og hvad barnet kan klare under vejledning. Vi guider og støtter børnene, så de krav, de stilles overfor, matcher deres aktuelle udviklingsbehov. Her har vi 3 grundpositioner for øje:

- Gå foran barnet/ børnene, vise vejen, bestemme og føre an.
- Gå ved siden af, være på niveau og udvikle i samspil med børnene.
- Gå bag ved, lade børnene lede og være klar til at gribe og gribe ind.

Læring sker i vekslen mellem børneinitierede lege, de pædagogiske rutiner (eks. måltidet og garderoben) og aktiviteter planlagt af det pædagogiske personale.

- Små grupper med små læringsmiljøer.
- Forskellige læringsmiljøer – tydelige stationer.

Børnefællesskaber

Vores børn er relationelle væsner, som udvikler sig i samspil med andre børn og voksne. Det er vores opgave at skabe rammerne for alle børn, så de kan indgå i demokratiske fællesskaber. Vi skal støtte børnene i at forstå, at de er vigtige for fællesskabet og at fællesskabet er vigtigt for dem. Børnene skal opleve sig selv som en del af fællesskabet på stuen, i børnehaven og på sigt en del af det demokratiske samfundsfællesskab - At børnene oplever et tilhørsforhold, en tryghed, venskab, tillid til hinanden, blive set og hørt at være en del af noget større.

Vores familieopdelte stuer giver børnene en mulighed for at lege både opad og nedad efter behov og lyst. De kan spejle sig i hinanden og støtte og hjælpe hinanden. Børnene ser hinanden som en del af fællesskabet – uanset alder.

I samarbejde med forældrene ønsker vi at give børnene forskellige deltagelsesmuligheder i fællesskabet ved at:

- Skabe læringsmiljøer med legemuligheder for alle børn og inddrage børnene i vores daglige rutiner – hvor de både kan bidrage og føle sig værdifulde.
- Understøtte børnenes deltagelse – og medbestemmelsesmuligheder. Små grupper med nærværende og inkluderende personale.
- Understøtte de spontant opståede og de planlagte børnefællesskaber – være opmærksomme på at inkludere og invitere alle børn ind i fællesskabet.
- Have en tydelig struktur som giver mening og med fokus på ”zone for nærmeste udvikling”.
- Støtte børnene i at være fordomsfrie, respektfulde og at kunne sætte sig i andres sted.
- Forældrene inddrages i barnets trivsel i børnehaven – legeaftaler m.m. at give forældrene mulighed for at byde ind til børnefællesskabet.
- Arbejde målrettet med, at alle skal føle sig velkommen i Børnehaven – små som store.

Samspil og sociale relationer

Igen har vi fokus på vores værdier i arbejdet, hvor tryghed og nærvær er nogle af pejlemærkerne for det gode samspil og relationer mellem børnene og det pædagogiske personale. For os er det vigtigt at tage udgangspunkt i det enkelte barn og børnegruppen – hvad er dets/deres intentioner, behov, perspektiver og interesser.

- Vi reagerer og barnet/børnene skal føle sig set og hørt – børnene skal opleve nærhed og tæt kontakt til os – som stabile og sensitive voksne.
- Vi følger børnenes spor og give dem med bestemmelse og inddrage dem i den pædagogiske hverdag – støtter dem i nærmeste udviklingszone.
- Vi skaber rammerne, hvor der er plads til fordybelse og nærvær.
- Vi arbejder med at være i øjenhøjde med børnene og være i dialog med det enkelte barn og børnegruppen – at vi ikke lader os forstyrre af andre i dialogen.
- Vi arbejder i små grupper, hvor der er plads til nærvær og fordybelse og hvor vi også er opmærksom på hinandens (de voksnes) opgaver – så vi ikke alle sammen pludselig står ude på toilettet.
- Vi støtter det enkelte barn ved at understøtte dialogen i eks. samling og måltidet – give det enkelte barn plads og tid til at udforske de sociale relationerne.
- Vi er der for det enkelte barn, hvis det er ked af det og har brug for en særlig omsorg/opmærksomhed – man må gerne være ked af det og bliver trøstet.
- Vi anerkender det enkelte barns følelser ved eks. at sige: ”Jeg kan godt se du er ked af det” eller ”jeg kan godt se du er vred” – at vi reagerer på barnets behov skaber et samspil, der giver barnet mulighed for at knytte sig trygt til os.
- Vi arbejder med, at børn er forskellige og de har forskellige behov, hvorfor vi er opmærksom på at se det enkelte barns muligheder og udfordringer – nogle børn kan godt stå i en lille garderobe andre har brug for lidt mere plads og ro.
- Det er vigtigt for os, at vi får planlagt dagen – at den er forudsigelig og overskuelig for alle – både store og små. Det er med til at skabe et godt læringsmiljø med nærværende og tillidsfulde voksne.

Det pædagogiske læringsmiljø

Det pædagogiske læringsmiljø skal være til stede hele dagen – fra modtagelsen om morgenen til de sene eftermiddagstimer. Vi tager udgangspunkt i børnenes individuelle forudsætninger, og tilrettelægger vores hverdag, så vi sikrer deltagelses- og læringsmuligheder for alle børn. Vi anser relationerne; barn – voksen og barn – barn imellem, som afgørende for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse i børnehaven.

At skabe et pædagogisk læringsmiljø af høj kvalitet betyder for os:

- Veksle mellem planlagte og spontane aktiviteter.
- Tage udgangspunkt i børnenes engagement og interesse – at aktiviteterne er meningsfulde for barnet og børnegruppen.
- Sikre at børnene har ro og tid til leg, som de selv tager initiativ til.
- Sikre alle er med i børnefællesskabet.
- At vi skaber et rum, hvor barnet er i sin udvikling – ”Zone for nærmeste udvikling” – at vi:
 - Går foran.
 - Går ved siden af.
 - Går bag ved.

Det er vores værdier, som vi bygger vores pædagogiske arbejde på, og dermed også hvad børnene skal have ud af dagen, uanset om aktiviteten er planlagt af det pædagogiske personale, børneinitieret eller spontan – eks. er de pædagogiske rutiner et vigtigt læringsmiljø. De foregår ofte i et fællesskab, hvor børnene lærer af og spejler sig i hinanden og hvor det enkelte barn bidrager med det, barnet kan. At få tilrettelagt de pædagogiske rutiner (og andre læringsmiljøer) som et læringsrum kræver refleksion og bevidsthed hos os som pædagogisk personale. Vi reflekterer og evaluerer løbende over, hvorfor vi gør, som vi gør for at give barnet de bedste muligheder for trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Samtidig har vi fokus på, at vores fysiske rammer, både ude og inde, passer til børnegruppen – at legetøjet og andre materialer pirrer børnenes nysgerrighed og kreativitet og hvor der er plads til børnenes mulighed for fysik udfoldelse – at vi får lavet små og tydelige lege- og læringsmiljøer, både i lejligheden og i haven, hvor børnene har mulighed for både at leg på både stuen og på tværs af stuerne – her ser vi uventede relationer til gavn for det gode og udviklende børnefællesskab. Samtidig med at vi ser nogle andre sider af det enkelte barn – barnets fulde potentiale kommer i spil.

Vi har arbejdet en del med, at vi ikke alle skal tage ansvar for modtagelse og aflevering af barnet til forældrene, samt hvem har ansvar for at skifte børnene. Vi har oplevet at alle tager ansvar – hvorfor en aktivitet med en børnegruppe lige pludselig stopper, fordi vi påtager os ovenstående opgaver. Vi øver os derfor i at være ”Runner” – at ”åbnerne” og ”lukkerne” påtager sig de opgaver – så vi har mulighed for at positionere os på bedst tænkelig måde – en øvelse som vi løbende arbejder med.

Vi arbejder løbende med de pædagogiske rutiner – som et læringsmiljø:

- Vores små garderober og toiletter – hvordan er læringsmiljøet?
- Vores positionering i læringsmiljøet – vigtig at vi får os placeret således, at en er på toilettet, en er i garderoben – således, at vi kan støtte op omkring børnenes læring og udvikling i lige netop de rutiner.
- Børnegruppen deles op i små grupper så ikke alle er til stede i rummet – plads til ro og fordybelse.

Samarbejde med forældre om børns læring

Samarbejdet med forældrene om børns læring

Vores børns liv udfolder sig både derhjemme, i børnehaven og andre steder i samfundet. Vi er således flere voksne, der støtter op omkring børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Forældrene er de vigtigste omsorgspersoner i børnenes liv. Vi ser forældrene som en ressource – særlig omkring deres barn. Forældrenes viden, holdninger og relationer til barnet bruger vi i et konstruktivt og forpligtende samarbejde omkring barnet – at vi har et fælles ansvar for at sikre det enkelte barns og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse. For os er det vigtigt, at vi generelt har en god og anerkendende dialog med forældrene – at de har tilliden til os og at vi sammen kan være nysgerrig på deres barns og børnegruppens trivsel og udvikling, så de også kan bede om hjælp, hvis de skal have brug for det.

Den daglige kontakt med forældre og det pædagogiske personale er forudsætningen for samarbejdet. At give og få den nødvendige information er vigtig, hvis vi skal møde barnet der, hvor det er og sikre barnets trivsel – er der sket noget særligt der hjemme eller i Børnehaven. Vi støtter også barnet i at få lege-aftaler med de andre børn – hvor forældrene har en vigtig rolle i at arbejde med børnefællesskabet og inklusion.

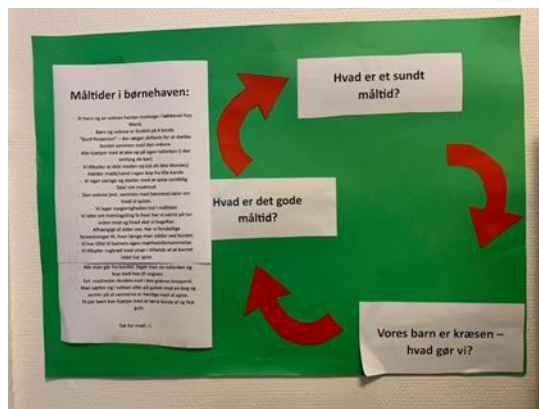
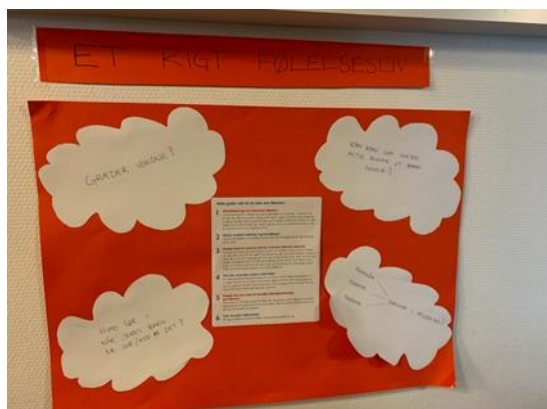
Vi inviterer forældrene til samtaler om deres barn. At vi i fred og ro kan fordybe os og være nysgerrige i barnets udvikling og trivsel. Her er også plads til emner af mere personlig karakter – det pædagogiske personale har tavshedspligt. Alle samtaler er børnefrit.

Vi har flg. samtaler:

- En introduktionssamtale – inden barnet starter. Samtalen har til formål at skabe tillid til samarbejdet mellem forældre og det pædagogiske personale, samt at få størst mulig viden om barnets aktuelle behov, vaner og rutiner. Desuden er det også vigtigt, at vi så vidt muligt får forventningsafstemt omkring vores samarbejde.
- En 3 - 6 mdr. samtale. Hvordan er starten gået – er der noget forældrene undrer sig over, hvordan ser vi barnet trives og udvikles m.m.

- En overgangssamtale fra barnet er småbarn til børnehavebarn.
- Kommende skolestart samtale – hvor vi taler om barnets robusthed i forhold til skolestart og hvordan vi sammen understøtter den gode overgang fra børnehave til skole.
- Samtaler hvor vi som pædagogisk personale eller forældrene har brug for at sikre at barnet trives og udvikles – kan indkaldes løbende.

Vi afholder 1 forældremøde om året. Her har vi fokus på Børnehavens udvikling - generelt med fokus på børnefællesskabet og dets trivsel og udvikling og igen med forældrene i en aktiv rolle. På forældremødet er der valg til forældrebestyrelsen. Vi kan på disse møder godt have forskellige tilgange til at få talt om ovenstående – eks. små cafeoplæg, hvor forældrene bliver en mere aktiv deltager af oplægget.

Med en plads i forældrebestyrelsen har forældre indflydelse på børnenes hverdag. Børnehaven er en selvejende institution, så vejen til beslutninger og indflydelse er kort, men til gengæld forventes der også stort engagement og deltagelse i møder og andre tiltag der er til gavn for børnene og forældre i Børnehaven. Forældre, forældrebestyrelsen, medarbejdere og ledelsen er sammen om, at sikrer rammerne for det gode børneliv i Børnehaven.

Børn i udsatte positioner

Børn i udsatte positioner

I Børnehaven er alle børn unikke og det er vores ansvar at sikre, at alle børn oplever at være aktive deltagere i den pædagogiske hverdag i børnehaven. Vi skal sikre, at alle børn oplever at have deltagelsesmuligheder i børnefællesskaber. At vi skaber rum for, at barnets kompetencer og ressourcer kommer til udtryk og giver barnet oplevelse af medbestemmelse og ligeværd.

Når vi oplever, at et barns udvikling eller trivsel giver anledning til bekymring, skal vi som fagligt personale reagere – vi vil i den forbindelse indkalde forældrene til møde, hvor vi i fællesskab kan være nysgerrig på, hvad der sker med barnet og om der er særlige hændelser i dets omgivelser der ligger til grund for de vanskeligheder som barnet kan stå i. Hvis der er tale om en forbigående udvikling finder vi i fællesskab frem til hvad der er bedst for barnet og aftaler en handleplan og et tidsperspektiv. Vi kan i fællesskab med forældrene indlede et tværfagligt samarbejde med støttepædagog, psykolog, tale-

hørelære samt andre konsulenter så vi kan få lavet en målrettet indsats og for der igennem at skabe den bedst mulige hverdag for barnets trivsel, læring og udvikling.

For at vi kan være på forkant med barnets skrøbelighed opfordrer vi forældrene til at tage en tidlig snak med os i forbindelse med ændringer i hjemmet. Tit har barnet brug for ekstra støtte og omsorg i svære perioder ved eks. skilsmisser, sygdom eller dødsfald.

Vi arbejder vi med "TOPI" – et pædagogisk refleksionsredskab til vurdering af børnenes trivsel og udvikling. Vi laver TOPI to gange om året på alle børn.

Vi arbejder med "Sprogtrappen" og sprogvurderinger – pædagogiske redskaber til vurdering af børnenes sproglige udvikling.

I børnehaven samarbejder vi med områdets Ressourceforum, som er de tværfaglige ressourcepersoner bestående af tale – høre pædagog, psykolog, støttepædagog og sundhedsplejerske. De giver faglig relevant sparring og rådgivning – både til forældre og det pædagogiske personale.

Sammenhænge og overgange i Børnenes liv

Sammenhænge og overgange i børnenes liv

Vi er den opfattelse, at vi skal sørge for, at der er gode sammenhænge og overgange helt fra start i Børnehaven. Det er vigtigt for børnenes udvikling, at de oplever sammenhæng mellem hjem, dagtilbud og skole. Børnenes læring og udvikling påvirkes af de fællesskaber og sammenhænge, de indgår i. Derfor er det vigtigt at vi sammen med forældrene støtter og "skubber" til børnene således, at de tager det, de lærer med sig videre, og de skal opleve, at de kan bruge det, de har lært i forskellige sammenhænge.

Hvordan sikre vi den gode overgang?

- Fra forældrenes perspektiv:
 - En åben og ærlig kommunikation i hverdagen – plads til en lille fortælling om hverdagen.

- Introsamtale med en primær voksen – forældre kender deres barn bedst og i en tillidsbaseret dialog har vi mulighed for at høre lige netop om deres barn. Vi bruger også denne samtale til at tale om forventninger til hinanden.
- Forældrene modtager ved start en velkomstfolder.
- 3-6 mdr. samtale efter barnets start – plads til en nysgerrighed over for barnets start i børnehaven.
- Vi har en trivselssamtale ved overgang fra småbarn til børnehavebarn.
- Vi oplever, at forældrene har glæde og gør brug af vores guidning i forhold til barnets udvikling og trivsel og vi derfor også oplever at vi lykkedes med at forældrene er aktive medspillere om barnets trivsel, læring og udvikling.
- Ved skolestart vil vi arbejde på at blive en del af det kommunale tilbud til forældre med snarlige skolebørn – bl.a. en temaaften for forældrene, hvor de kommer og høre om hvilke forventninger er der til forældre og børn der starter i skole.
- Vi har løbende dialog med forældrene omkring barnets trivsel og modenhed, når det gælder skolestart samt om en evt. skoleudsættelse.
- Har vi haft tværfagligsupport ind over barnets trivsel og udvikling, vægter vi altid at afvikle en særlig overleveringssamtale med forældrene og skolen.
- Fra børnenes perspektiv:
 - At børnene møder nysgerrige og anerkendende pædagoger og medhjælpere.
 - At børnene ses som kompetente ligeværdige medspillere med ret til at blive hørt, set og forstået.
 - At vi tilrettelægger vores læringsmiljøer som indbydende og hvor børnene bliver nysgerrige på hvad der skal ske lige om lidt – Stjernegruppen hvad kan den????

Sammenhæng til KKFO og børnehaveklassen

Vi har samarbejde med distriktskolen – Islands Brygge skole. Vi vil dog gerne udvide dette, så forældrene deltager i orienteringsmøderne vedr. skolestart. Vi kan have børn, som starter på Amager Fælled skole – også her vil vi i den kommende periode være nysgerrig på dels tiltag, som henvender sig til børnene, men også se hvad forældrene kan tilbydes.

Vores kommende skolebørn er to gange om ugen i vores Stjernegruppe – her strukturerer vi vores pædagogiske læringsmiljøer med fokus på et forløb omkring skoleforberedelse. Vi har aktiviteter med fokus på at skabe genkendelighed til skolen samt skabe venskaber på tværs af Børnehavens stuer.

- Vi bruger ”Fri for mobberi” – hvor vi taler om følelser og lære at læse andres signaler.
- Vi øver os i kollektive beskeder – lytte, vente på tur m.m.
- Vi laver tal og bogstavsopgaver – med plads til dialog, fordybelse og koncentration.
- Vi øver os ude i samfundet – tager offentlige transport, hvordan vi skal være ude i det ”rum”, møde andre børn og lege med dem.
- Vi går på museer og er nysgerrig på hvad de kan byde børnene i deres dannelsesproces.
- Vi er nysgerrige på naturen – hvad kan den bruges til og hvordan passer vi på den.
- Vi har en fælles kanon i overgangen til KKFO/skole.
- Vi tager på besøg på skolens legeplads.

Vi vil i den kommende tid evaluere på vores mål omkring Stjernegruppen – sikre en ensartethed, uanset hvem der står for gruppen lige netop det år.

Vi ønsker også en et stærkere samarbejde med skolen og de omkringliggende institutioner – så børnene har større mulighed for måske at genkende lidt af det vi laver, når de kommer i KKFO/skole – alle vores børn starter nu i KKFO 1. maj.

Målet for ovenstående er at skabe så meget genkendelighed og forudsigelighed til KKFO/skole, der gør, at børnene får den bedst tænkelige overgang.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

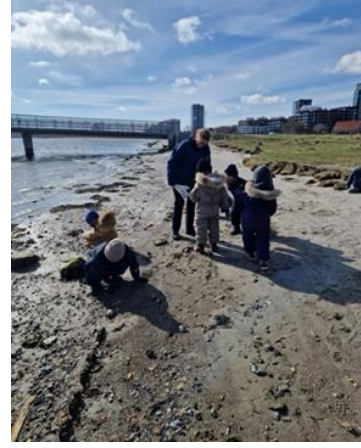
Vi er opmærksomme på at give børnene en tryk og nysgerrig tilknytning til deres nærmiljø på Islands Brygge. Vi er optaget af at inddrage nærmiljøet som en udvidet del af vores pædagogiske læringsmiljø.

Vi befinder os på Islands Brygge med mange spændende muligheder lige udenfor vores dør. Bevæger vi os lidt længere ud på Amager, er mulighederne utallige. Vi bruger flittigt vores ben og offentlige transportmidler

Vi vil gerne udvide børnenes læringsmuligheder ved at udforske alt det der omgiver Børnehaven.

- Fokus på at give børnene mulighed for at kende deres lokalmiljø.
- Vi bruger nærmiljøet til at lære at gå og gebærde sig i trafikken.
- Fokus på den gode overgang til KKFO/skolen.
- Udforske nærområdet – Fælled, legepladserne, omkring børnehaven, men også udforske vores by - København. Udfordre vores motoriske kunnen og være nysgerrig på naturen og dens udvikling i området.
- På vores ture i naturen får vi ofte materiale med hjem – pinde, hyldeblomster, dyr som vi undersøger nærmere og laver andre spændende ting med.
- Vi gør brug af skolehaverne, der er med til at vække børnenes nysgerrighed for naturen og hvad vi kan få til at gro og ikke mindst spise – udvikle sanserne og madmod.
- Bibliotekerne, museer – som relaterer sig til det pædagogiske grundlag og de 6 læreplanstemaer.
- Vi har mulighed for at låne hallen i en klub i nærheden – her dyrker vi leg/sport. Klubben har også en masse dyr, som vi besøger og hvis vi tør klapper vi dem.
- Vi følger børnenes spor og er nysgerrige på, hvad sker der lige her – hvad er det for et dyr??? I den forbindelse har vi også fokus på sproget – dialog om hvad vi ser.

Alt sammen aktiviteter som understøtter børnenes samvær og fællesskaber og derfor også trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Hvad vil vi arbejde med i den kommende periode:

- Gøre mere brug af de gratis tilbud i kommunen – naturskolerne på stranden, skolehaverne, Fælleden og andre kulturelle tilbud i Kommunen.
- Et bedre samarbejde med skolen/KKFO så vi en bedre overgang til skolen.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

For os er det vigtigt, at vi er nysgerrige på børnenes initiativer, meninger og perspektiver – hvilke behov kan børnene have for at skabe et godt børneliv. De kan i deres handlinger og tanker være med til at præge vores børnemiljø – det pædagogiske arbejde består i at skabe rammerne for det gode børnemiljø.

Ude rummets fysiske børnemiljø.

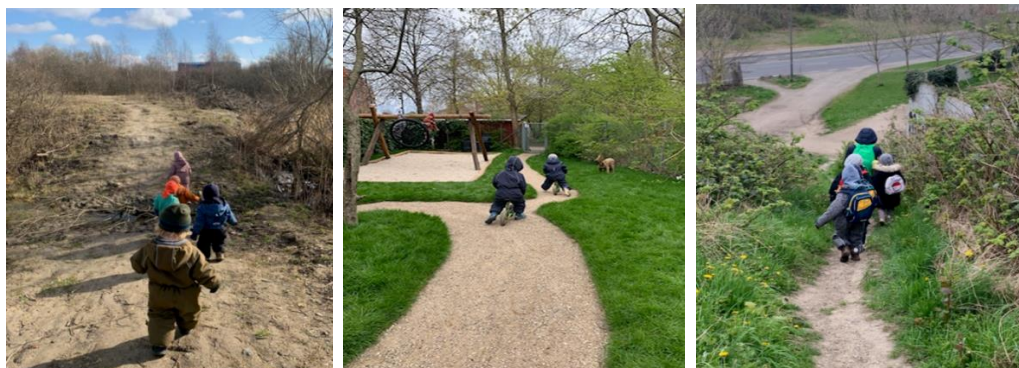
Udelivet og naturen er vigtig i vores pædagogiske arbejde og i vores tilgang til børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi er ude hver dag – på tur, legepladsen og vores dejlige have, hvor vi dyrker grøntsager.

Vores have/legeplads lægger op til variation i lege og aktiviteter samt udfordre alle aldersniveau. Vi oplever at børnene i deres leg på legepladserne har mulighed for, at få tilgang til forskellige materialer – sand, jord, græs og vandpytter. Deres bevægelsesmuligheder er store, da de både kan vælge stille lege eller lidt vildere lege uden at genere hinanden. Der mulighed for at lege alene, lege ugenert af de voksne samt afgrænsede legerum til f.eks. rollelege eller konstruktionslege. Børnene har mulighed for at opleve vejr, årstider og forskellige planter. Vi har plantebede, hvor børnene er med til at vande og se det grønne vokse og smage derpå.

Når vi ikke har cyklerne fremme, er det en bevidst pædagogisk overvejelse – at vi giver børnene mulighed for at opleve andre sider af haven – vande, rive, feje, grave m.m.

Vi øver os i at lave små stationer med forskelligt legetøj – eks. lego, bøger, dyr, tegne og perler og samtidig skal vi være opmærksom på, hvordan vi positionerer os.

For os er uderummet også nærområdet – Fælleden og de andre legepladser, hvor børnene tilbydes et varieret og anderledes læringsmiljø.

Inde rummets fysiske børnemiljø

Stuerne er opdelt i 1 rum og så har vi 3 rum til forskellige aktiviteter. Vi bruger alle rum – flere funktioner i rummet og alle kroge med forskellige legezoner. Der er legemiljøer og legetøj der understøtter børnenes egne initiativ, fantasi og legemuligheder, men også plads til at børnene selv finder på. Garderober, badeværelse m.m. er indrettet således at det enkelte barn opfordres til at være selvhjulpne og opleve sig selv som meningsfuld deltager i den pædagogiske hverdag. Den fysiske indretning af legemiljøerne vurderes løbende efter børnenes brug af disse og ændres med afsæt i børnenes perspektiv - børnene kan skifte mellem forskellige aktiviteter som udfordrer alle aldersgrupper. Børnene har mulighed for at få legetøj på hylderne afpasset børnenes alder. Vi oplever, at der er fin balance mellem frit gulvareal og antallet af møbler/legetøj, samt at stole og borde er afpasset til det enkelte barn.

Over i haven/legepladsen har vi et dejligt sommerhus. Huset er ikke så fleksibelt rum – noget som vi løbende arbejder med, så børnene også vil få en større legeværdi i rummet.

Hvad vil vi arbejde med i den kommende periode:

- Hvordan gør vi vores vægge mere brugbare – så det er børnenes tegninger eller lign. vi får øje på?
- En større opmærksomhed på, at evaluere og reflekterer over legezoner vi får sat op – børnegruppen ændrer sig, så hvordan er vi opmærksom på, at de forskellige legezoner også ændrer sig – afhængig af børnenes trivsel, læring og udvikling.
- Huset i haven – hvordan får vi en større legeværdi i det?

Ude rummets æstetiske børnemiljø

Haven giver børnene mulighed for at forandre rummet. Der er gode muligheder for at skabe rammer for forskellige lege og måder at være sammen på hos børnene – både vilde kropslige lege, mere rolige lege og aktiviteter med mange eller få deltagere. De forskellige årstider kan opleves ved lugte, smage på, kigge på eks. blomster, græs, frugt, små dyr og grøntsager. Børnene har også mulighed for at opleve sol, skygge, regn, blæst og sne. Vi har fået sat store plancher op i haven – hvor børnene har mulighed for at fordybe sig i de dyr som de ser på plancherne og som de måske kan finde i haven.

Igen er Fælleden, for os, et godt læringsmiljø for børnene – læring omkring årstiderne, hvor vi smager og lugter, men også plads til masser af bevægelse – klatre i træer, kramme træer, ligge og lytte til lydene.

Vi afvikler hvert år "Bedsteven" dag, hvor vi modtager skønne bærbuske, tomatplanter, agurk planter m.m. som vi planter i haven og som børnene ser gro og de tager et hele med hjem i køkkenet, hvor det bliver en del af børnenes mad.

- Vi har fået lavet en aktivitetsvæg med forskellige legeting - væggen hænger på husets mur.
- Vi skal lave et udstillingstræ – med børnenes perleplader og tegninger.
- Vi har fået fyldt jord i de nye plantekasser og græsset vokser så fint.

Inde rummets æstetiske børnemiljø

Stuerne og møblerne på stuen giver børnene mulighed for at forandre rummet – der er gode legemøbler af træ som kan forandres ved hjælp af børnenes egen fantasi – fra spisebord til hule ved hjælp af tæpper. Også her er der mulighed for vilde lege og mere rolige lege.

Vi vil arbejde på følgende:

- Vi skal have fokus på, at både børn og det pædagogiske personale bliver bedre til at lave spor på stuen – billeder, tegninger og andet sjovt som er relevant for børnene skal op og hænge. Således at børnene holder af deres stue og kan fordybe sig i legen.

- Fokus på at rummet kan ændre sig – både i haven og lejligheden. Ændre form afhængig af børnegruppen, hvor fokus er på fællesskabet, læring og udvikling.

Det psykiske børnemiljø.

Børnehavens psykiske læringsmiljø er præget af trygge og ligeværdige relationer – gensidig respekt mellem børn, forældre og pædagogiske personale. Vi er meget opmærksomme på, at børnene trives og udvikles. Grundet vores brede aldersgruppe er der mulighed for at lege og lære af store og små, for at vise omsorg og tolerance mellem store og små, give børnene mulighed for ligeværdigt fællesskab, nærhed og tryghed. Børnene har gode indbyrdes relationer til hinanden og der er en god tryghed og fællesskab blandt dem. Vi arbejder hele tiden på at udvikle børnenes sociale kompetencer og oplever også uvenskaber og konflikter mellem børnene, men de frustrationer som kommer op, hjælper vi børnene med at løse, så alle bliver hørt. Det er ok at være sur eller ked i løbet af dagen – følelsen er ok, men hvad skal jeg gøre??

Tillid, omsorg og nærvær er nøgleordene for det psykiske børnemiljø og vores arbejde består i at skabe rammer, der giver tryghed for det enkelte barn ved, at vi er tydelige bærere af – og rollemodeller for de gode relationer, både i barn-pædagogiske personalerelationen, barn-barn relationen, forældre-pædagogisk personale-relationen og personale - personalerelationen.

I vores pædagogiske hverdag arbejder vi i små grupper, for netop at give den nærvær som er med til at skabe mulighed for trivsel og udvikling.

For os er det vigtigt, at vi som personale har et godt arbejdsmiljø – har vi det, smitter det af på relationen og nærværet til børnene.

Vi vægter et godt forældresamarbejde – at være i dialog med forældrene omkring deres barn og dets trivsel og udvikling er også med til at skabe udviklende børnefællesskaber.

Børnenes perspektiver på børnemiljøet kommer til udtryk gennem dialog og observationer af børnegruppen. Dette skaber fundament for konstant udvikling og tilpasning til den enkelte børnegruppe – børnegrupper ændres hele tiden og er altid i udvikling, hvorfor intet børnemiljø er konstant.

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i de seks læreplanstemaer samt deres pædagogiske mål for sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes læring.

Den pædagogiske læreplan skal køre hele dagen – der skal være læring hele dagen, hvorfor vi i vores pædagogiske hverdag skal arbejde med de seks læreplanstemaer hele dagen og ikke kun i de pædagogiske aktiviteter som det pædagogiske personale har bestemt.

I børnehaven arbejder vi med 2 projekter om året – varigheden kan variere. Det er projekter som vi arbejder med i forhold til aktiviteter bestemt af det pædagogiske personale. Det er projekter hvor samtlige læreplanstemaer var inkluderet. Det vil vi forsætte med, da vi mener, at læreplanstemaerne går ind over og er afhængig af hinanden i forhold til børnenes trivsel, læring udvikling og dannelse.

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hin-anden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i si-tuationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?
Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Sammenhæng:

At arbejde med alsidig personlig udvikling er vigtig, fordi dette medvirker til, at barnet kan udvikle en positiv identitet – at have selvværd og udvikle robusthed. For at udvikle en identitet, er det vigtigt at blive anerkendt i sin etniske, sociale og familiære baggrund. Det er vigtigt, at barnet kender sig selv og kan afgrænse sig og give udtryk for egne, følelser, holdninger og behov. Det er afgørende forudsætninger for at kunne fungere godt som menneske i samspil med andre.

For at barnet skal kunne gøre sin indflydelse gældende i sociale sammenhænge er det vigtigt, at barnet kan aflæse koder, har empati, selvværd og selvagtelse.

Målene for barnet er:

- At udvikle selvværd.
- At kunne give udtryk for sine følelser.
- At kunne udvikle nysgerrighed.
- At turde udforske og udfordre sig selv og omverdenen.
- At udvikle sin fantasi.
- At udvikle sin empati.
- At kunne indgå i et fællesskab.
- At barnet udvikler selvstændighed og et voksende selvværd ved at blive inddraget i hverdagens opgaver og gøremål.
- At barnet opnår færdigheder i selvhjulpenhed – fx ved påklædning, toiletbesøg og borddækning.

Tiltag

- Vi anerkender barnets følelser – vise barnet det er ok at være ked af det. Taler med børnene om deres følelser og guider dem alt efter alderen.
- Give barnet tryghed – for det derigennem tør eksperimentere og udfordre sig selv.
- Vi arbejder med både det talte sprog og kropssproget – så vi støtter barnet i at udtrykke sine følelser.
- Vi arbejder struktureret i små grupper tilpasset den konkrete børnegruppe.
- Vi arbejder med de pædagogiske rutiner som et læringsrum – oplever sig selv som vigtig i forhold til fællesskabet og jeg kan selv.
- Vi skaber rum til fantasi ved at give muligheder for, at tegne, lege – rum hvor der også er mulighed for fordybelse og ro, men også andre rum, hvor der kan være mere gang i den.
- Ved at være synlige rollemodeller og hele tiden har voksenperspektiv på vores måde at være sammen med børnene – vil børnene lære de gængse regler, normer og sociale spilleregler.

Tegn:

- Børnene knytter relationer og venskaber, så de sammen med andre udforsker deres omverden.
- Børnene deltager med stor iver og glæde i forbindelse med de pædagogiske rutiner.
- Børnene ved hvilke muligheder der er for leg og opsøger mulighedernes selvstændigt eller beder voksne/børn om hjælp til at leg med.
- Børnene kan genkende eller afstemme deres følelser.

Børnene har en spirende robusthed og ikke nervøse for nye udfordringer – er nysgerrige, har gåpåmod og er spørgende.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag.
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Sammenhæng:

At arbejde med at støtte børnene i udvikling af deres sociale kompetencer er vigtigt, fordi de sociale kompetencer er afgørende for vores evne til at kunne indgå i relationer med andre mennesker og derigennem løbende udvikle identiteten. At lære at blive sig selv fordrer gode sociale kompetencer, for det er i samspillet med andre mennesker, at vi får mulighed for at få øje på, hvem vi er. Når barnet vokser op, skal det dels lære at blive sig selv, dels at kunne indgå i et fællesskab og samtidig fastholde sin egen identitet i fællesskabet – udfordringer som fordrer sociale kompetencer.

Børnene skal lære om grænser – både deres egen og andres og om samfundets normer. Desuden skal børn i dag lære at navigere i mange forskellige sammenhænge.

Sociale kompetencer udvikles i fællesskaber og gennem relationer til andre – hvilket giver mulighed for – sammen med andre at løse opgaver og udforske verden. Vi skal skabe mulighed for, at barnet lærer at blive en del af fællesskabet – et fællesskab, hvor barnet oplever styrke og betydning og dermed anerkendelse.

Målene for barnet er:

- At barnet oplever at høre til i en gruppe – og har en bedste ven.
- At barnet sammen med andre får tid og ro til fordybelse der kan skabe mulighed for tilknytning børnene i mellem.
- At barnet udvikler selvstændighed og et voksende selvværd ved, at blive inddraget i de daglige opgaver.
- At barnet får kendskab til sociale spilleregler og normer og være i stand til at bruge dem i hverdagen.

- At børnene lærer at tackle situationer, hvor de møder modstand eller tilmed nederlag.

Tiltag:

- Vi er opmærksomme på det enkelte barn.
- Vi siger godmorgen og farvel til det enkelte barn og dets forældre.
- Vi snakker løbende om, hvem der har særlig brug for støtte til at udvikle venskaber og ”freder” de børn som er ved at etablere venskaber.
- Vi giver børnene lov til at bestemme hvad de vil lave.
- Vi griber børnenes spor.
- Vi har samling – hvor børnene lærer at lytte, vente.
- Når de vasker hænder eller skal på wc – lærer de at stå i kø og vente på hinanden.
- At vi i vores arbejde er tydelige og anerkendende – også i forhold til vores normer og regler.

Tegn:

- Børnene trives i Børnehaven – er glad og viser glæde for at komme her.
- Børnene hjælper hinanden.
- Børnene kommer til en voksen når et andet barn er ked.
- Børnene udviser empati for hinanden – lade andre komme til.
- Børnene øver sig i at løse konflikter på en konstruktiv måde.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Sammenhæng.

Sproget er grobund for identitetsdannelsen – Sproget er et af de grundlæggende redskaber for, at et barn kan kommunikere og dermed indgå i sociale relationer med andre. Sproget er, uanset hvilken kommunikationsform vi taler om, vigtig for at kunne udtrykke egne følelser og behov og være med til at forstå andres.

Vi arbejder både med den verbale og den nonverbale kommunikation – børn skal støttes i at forstå sammenhænge mellem de forskellige sprogarter. De skal støttes i at udvikle et stort og varieret ordforråd, samt i at bruge det så det passer i forskellige situationer. Et veludviklet sprog og en god sprogforståelse er med til at optimere børnenes muligheder for at deltage i undervisningen i skolen.

I Børnehaven arbejder vi med sprogvurderinger af de 3 og 5-årige børn. Det er alle børnene som bliver sprogvurderet. Forældrene kan ikke takke nej. Sprogvurderingen foretages for at sikre, at alle børn ved skolestart har et sprog, som gør dem i stand til at følge undervisningen. Sproglige vanskeligheder kan være udtaleproblemer, forsinket sprogdudvikling, manglende ordforråd.

Vurderingen sker ved hjælp af materiale udarbejdet af Socialministeriet. Vores sprogansvarlige pædagog fortager selve testen sammen med barnet.

Når barnet sprogvurderes, indgår vi et samarbejde med forældrene. Forældrene vil blive orienteret om testresultaterne og vil blive indkaldt til et møde, hvis der evt. skal laves en særlig indsats fra forældre, os eller tale - høre læreren side.

Vi arbejder desuden med ”Sprogtrappen” som er et sprogpædagogisk observationsredskab, der gør det muligt løbende at følge og støtte barnets udvikling og opdage eventuelle udfordringer tidligt. Indplaceringen af barnet sker på baggrund af observationer og indgående kendskab til barnet i hverdagskontekster. Vi ser ”Sprogtrappen” som en mulighed for at være nysgerrig på vores

pædagogiske læringsmiljø – ikke kun for det enkelte barn, men for hele børnegruppen – hvor og hvordan skal vi sætte ind.

Målene for barnet er:

- Er i stand til at udtrykke behov og følelser.
- At få redskaber til at blive bedre til at løse konflikter.
- At begrebsforståelsen bliver udvidet.
- At opleve at blive forstået og kunne forstå andre.
- At kunne danne venskaber.
- Deltage i fællesskabet.
- At udvikle en naturlig nysgerrighed til skriftsproget.
- At udvikle evnen til at aflæse andres kropssprog.

Tiltag:

- Vi er opmærksomme på at snakke med det enkelte barn og giver barnet tid til at svare.
- Understøtter børnene i at spørge om hjælp/udtrykke hvad de vil.
- Er opmærksom på, at bruge 5-turstagning.
- Historielæsning, leg med rim og remser, tal og bogstaver.
- Skabe legemiljøer, hvor der er plads til fordybelse og sprogligudvikling.
- Lave teater – hvor børnene har mulighed for at deltage.
- Er børnene motiveret til at skrive og lege med bogstaver og tal, støtter vi op i deres udvikling.

I forhold til de sprogligt udsatte børn har vi fokus på:

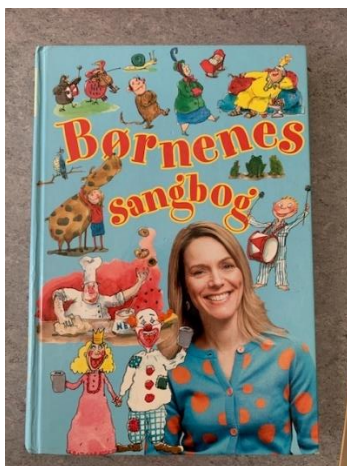
- At de kommer i små sproggrupper – hvor vi fordyber os i forskellige emner fx. vilde dyr, eventyr, spil.
- At de der har en meget langsom sprogudvikling, indstilles til talepædagog.
- At vi opfordrer forældre og søskende til at tale og læse på deres modersmål.

Tegn:

- Børnene sætter ord på stadig mere komplicerede følelser.
- Børnene bliver bedre til at udtrykke deres kropssprog og aflæse vennernes.
- Børnene bruger løbende nye ord og vendinger.
- Børnene leger med rim og remser – som de måske selv har fundet på.
- Børnene udtrykker ideer og behov.
- Børnene ytrer sig i større eller mindre grupper.

SprogTrappen

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Sammenhæng:

Krop og bevægelse er en vigtig udfordring for barnet – fordi det gennem bevægelse lærer om sig selv og sin omverden gennem sanserne og derved opnår en større kropsbevidsthed.

Sanselighed er afgørende for, at barnet kan udtrykke følelser og behov og f.eks. udtrykke at det er sultent, eller fryser.

Barnet får styrket sin vestibulær sans som er afgørende i forhold til at udvikle evnen i god balance og koordinering.

Desuden styrker vi gennem bevægelse barnets muligheder for læring på flere planer og styrker evnen til at koncentrere sig.

Det er vigtigt at anerkende legens betydning i forhold til den motoriske og sociale udvikling og ikke mindst bruge bevægelse som et fælles tredje. Barnet skal opleve glæde og begejstring ved at bevæge sig, da det giver lyst, kraft, selvværd, gåpåmod, nysgerrighed og fysisk tilfredsstillelse.

At arbejde med kroppen handler også om, at barnet får en bevidsthed om, hvad der er godt for kroppen – hvad er sundt og usundt og hvorfor skal vi passe på vores krop?

Målene for barnet:

- At det oplever glæden ved at bevæge sig.
- At det har troen på og turde, at udfordre sine motoriske kompetencer – og få succesoplevelser.
- At det udvikler kropsbevidsthed – mærker pulsen, varmen i kroppen, iveren, muskelkraft og begrænsninger.

- At det lærer at støtte andre i aktiviteter, som kan være svært – udvikle forståelse og empati.
- At det oplever fællesskabet og føler sig værdsat.
- Lære spilleregler for spil og lege.

Tiltag:

- Vi er rollemodeller og skaber rum, hvor der er plads til at udfolde sig kropsligt.
- Vi indretter huset og legepladsen, så der er plads til fysiske udfoldelse – stopdans, gynger, mulighed for at lege jorden er giftig.
- Vi tager på ture og andre legepladser – hvor muligheden for nye udfordringer er til stede.
- Vi lærer dem gamle børnelege – ”Ståtrold” ”Kongens efterfølger” – leg der kalder på bevægelse og fordybelse.
- Vi gør brug af inspiration fra ”BOB”.
- Vi tager børnene med i fantasi historier – hvor vi så skal efterligne de dyr eller andet som historien handler om.
- Finmotorisk bruger vi at tegne, male, sy, klippe og lægge puslespil. I forbindelse med spisningen – bruger vi alle kniv og gaffel og børnene hælder selv maden op på deres tallerkner.
- Støtte børnene i at tage overtøj og fortøj på.

Tegn:

- Børnene er glade og forventningsfulde og efterspørger gentagelser at lege/aktiviteter.
- Børnene leger selv videre på aktiviteter, der startede som voksenstyrede.
- Børnene bliver bedre til at finde en balance mellem det rolige og aktive.
- Børnene kan genkende og udtrykke sig om deres primære og sekundære sanser. Fx det dufter af popcorn, jeg kan mærke varmen fra ilden og høre knitren fra gran der brænder.
- Børnene bliver mere modige og nysgerrige på aktiviteter som kræver en god sanseintegration.
- Børnene er generelt glade for selvstændigt at lege aktive lege.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Sammenhæng:

At arbejde med natur, udeliv og science er vigtigt, fordi vi mennesker trives bedst, når vi har en forståelse for de store sammenhænge og kender deres plads i naturen. Naturen er overalt omkring os – en regnorm i jorden, en sommerfugl i luften, en edderkop med sit spind, det blæser og er koldt, solen skinner og det er varmt. Vi lever med naturfænomener hver dag – nogen mere voldsom end andre – hvilket for barnet er et sanseligt møde med omverdenen, hvor følelser og nysgerrighed aktiveres på en måde der skaber mulighed for dialog og give barnet et større perspektiv omkring den verden det lever i. Samtidig er naturen også et vigtigt parameter i arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem mennesket, samfundet og naturen.

Målene for barnet:

- At børnene udvikler kendskab til naturen.
- At børnene lærer om dyrene i naturen.
- At børnene lærer om de forskellige årstider.
- At børnene lærer om de ressourcer vi har til rådighed og hvordan vi bruger dem – for ikke at misbruge dem.
- At børnene får kendskab til forskellige naturfænomener.
- At børnene får kendskab til miljø, genbrug og økologi.
- At børnene lærer om vind, sol og vand.
- At børnene lærer om processen fra ”Jord til bord”.

Tiltag:

- Vi tager på ture til strand, sø og Fælleden.

- Vi griber børnenes spor – hvis de lige har fundet en edderkop, bille eller andet sjovt dyr – vender træstubbe for at se på livet derunder.
- Vi har tema om hvordan vi passer på naturen – har en dag, hvor vi samler affald ind og snakker om hvad, er godt og ikke godt for naturen – laver udsmykninger af det.
- Så frø og se hvordan det gror ved hjælp af solen og vandet.
- Deltager i Naturskolernes projekter.
- Deltager i Skolehavens projekter.
- Planter afgrøder og nyder høsten.
- Laver vindmøller og afprøver dem.
- Laver drager og sætter dem op i vinden.

Tegn:

- Børnene er nysgerrige på naturen – vender selv sten for at undersøge om der er lever insekter nedeunder.
- Børnene tør holde en edderkop, mariehøne eller en frø.
- Børnene ved hvordan man skal håndtere naturen og hvordan man passer på den.
- Børnene udtrykker holdninger når vi er på tur og der ligger affald – samler det også gerne op.
- Børnene deltager gerne i projekterne omkring Naturskolen og Skolehaven.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Sammenhæng:

Kultur er udtryk for menneskers forståelse af og tilgang til verden. Det er gennem mødet med andre og det anderledes, vi definerer vores eget kulturelle ståsted og genkender vores egen kulturelle baggrund – for os er det vigtigt at kende det enkelte barns kulturelle baggrund og geografiske tilhørsforhold. I Børnehaven er der børn med forskellige kulturer og geografiske tilhørsforhold. Derfor er det vigtigt at have indsigt i denne del og være nysgerrig og åben, da vi dermed bedre lærer hinanden at kende og desuden styrker fællesskabet. Vi skal have respekt for hinandens forskelligheder og se forskelligheden som en ressource.

Det er vigtigt for barnets udvikling, at det lærer om vores fælles forståelse af normer og acceptable handlemåder – viden som udvikler større tolerance over for sin egen og andres baggrund.

For at give barnet en viden om hvilke værdier der vægtes i vores samfund, har vi valgt at have fokus på de traditioner i forbindelse med vores højtider. Ud over dem har vi tradition for en årlig sommer og julefest, fastelavn, halloween.

Mødet med andre menneskers udtryk og ikke mindst med voksne, der kan formidle kunst og kultur, kan være med til at sætte gang i en udvikling af børnenes kulturelle udtryksformer.

Gennem oplevelser af kunst og kultur får børn inspiration til selv at lege, omforme og eksperimentere med de udtryk, de møder.

Målene for barnet:

- At få indblik i egen og andres familiekultur.
- At få kendskab til dansk kultur og historie.
- At udvikle tolerance og respekt for andre kulturer og religioner.
- At lære om andre lande.
- At synliggøre traditioner.
- At barnet får mulighed for at møde og afprøve kulturelle udtryksformer som f.eks. drama, teater, musik og billedkunst.
- At være medskabere af kultur.

Tiltag:

- Vi har fokus på at vores pædagogiske rutiner understøtter det positive forpligtende fællesskab, så børnene udviser en hensynsfuld, demokratisk og respektfuld adfærd over for hinanden.
- Vi voksne går foran som gode rollemodeller, som viser glæde for den man er og samtidig giver plads til andres måde at være på.
- Vi taler om, alle har forskellige måder at gøre tingene på. Vi ønsker derigennem at skabe en fordomsfri og mangfoldig kultur i vores institution.
- Vi snakker om børnenes ferie og hverdag i børnehaven.
- Vi synliggør traditionerne – hvor børnene deltager med klip og sang.
- Vi vil benytte os af teater, drama, cirkus, sanglege, musik, Afrikansk dans, gamle lege. Børnene kan både være tilskuere og selv udøve det.
- Tager på Museum og udstillinger – laver temaer, hvor vi fordyber os.
- Vi tilbyder materialer f.eks. papir, pap, gips, trylledøj, perler, tusser, maling, saks, garn, stof, lim og papmache.
- Vi præsenterer de forskellige kulturer, vi møder i børnegruppen, herunder også forskellige mad- og spisevaner.
- Benytter os af de tilbud biblioteket tilbyder – bøger, film, spil og historiefortælling.

Tegn:

- Børnene oplever genkendelighed.
- Børnene tager selv initiativ til at anvende redskaber og materialer til kreative aktiviteter.
- Børnene synger med på sangene, begynder selv at lege og de historier/eventyr de har hørt eks. "De tre bukkebruser".
- Børnene kender de muligheder som er på Bryggen og København.

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Evaluerende pædagogisk praksis i Børnehaven Thorsanna.

Evaluerende pædagogisk praksis handler om løbende og systematisk at evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse. En systematisk evaluerende pædagogisk praksis styrker kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og sikrer, at det hele tiden er justeret og tilpasset den aktuelle børnegruppes behov.

I Børnehaven Thorsanna er vi en løbende proces og i en udvikling i forhold til evaluering af vores pædagogiske praksis. Vi ønsker, at vores arbejde tager afsæt i en stærk evalueringskultur, hvor det er en kontinuerlig og tilbagevendende aktivitet, at evaluere på vores pædagogiske hverdag – om det er de pædagogiske rutiner, de pædagogiske aktiviteter eller de pædagogiske læringsmiljøer - for at kunne sikre børnenes trivsel og udvikling samt deltagelse i børnefællesskaberne.

Evalueringen skal være en systematisk tilgang mellem de pædagogiske indsatser og tiltag der bliver gjort i dagligdagen og vores læringsmiljø - det er en vurdering af læringsmiljøet og hvorledes det påvirker børnenes trivsel, læring, dannelse og udvikling.

Vi skal evne at få kastet lys på egen praksis, men også selv turde lyse på kollegaers praksis. Som pædagogisk personale bruger vi os selv som det fineste redskab. Det vil sige, at vi kan kun blive dygtigere og justere på vores indsats, hvis vi bliver spejlet af andre og kan gå i dialog herom - at få øje på egen praksis netop ved dialogen og analysen med sine kollegaer. At vi får mulighed for refleksion af vores pædagogiske arbejde og tiden med udgangspunkt i hvad det enkelte barn og børnegruppen har brug for. På den måde kan vi løbende justere på vores praksis til børnenes bedste.

Når vi arbejder med evaluering, handler det om at blive klogere på det, der virker og det som fremadrettet bør gøres anderledes, for at de mål der ønskes opnås. Dokumentationen danner grundlaget for evalueringen. Vi øver os på forskellige former for dokumentation – vi har en fast dagsorden til stue og personalemøder med plads til refleksion og fokus på planlægning. Vi dokumenterer også billeder af en aktivitet på AULA hvor forældrene sammen med børnene kan snakke om, hvad de har lavet i børnehaven i dag – så der er en forbindelse mellem hjem og børnehaven. Ting som børnene har lavet – der kan hænge/stå i Børnehaven og senere komme hjem til forældrene.

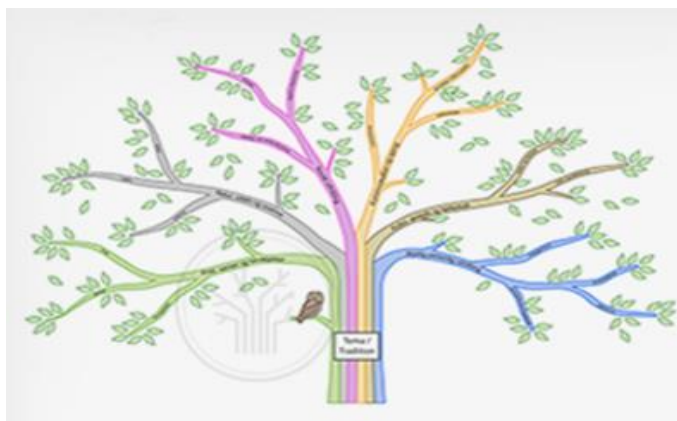
I Børnehaven Thorsanna arbejder vi med Visuel pædagogisk tilrettelæggelse af læringsmiljøer, som er en model, der er lavet ud fra grundlaget for ”Den styrkede pædagogiske læreplan”. Grafisk er det en stor planche med et træ med 6 grene, som viser de 6 læreplanstræer. På grenene er der kviste og blade. Her sætter man forslag til gode ideer og aktiviteter inden for hvert læreplanstema.

Formålet med arbejdsmetoden er at rammesætte børnenes hverdag, med så optimale læringsmiljøer som muligt, den bedst tænkelige indretning, og de mest interessante legezoner ud fra, hvor børnene er lige nu og her, og ud fra hvilken årstid vi er i.

Vi har et pædagogisk årshjul, hvorfra vi arbejder med temaer, som er bestemte af personalet. På personalemøde arbejdes der med hvilke aktiviteter vi skal have fokus på i forhold til temaet. Aktiviteter til alle 6 læreplanstemaer. Aktiviteterne bliver skrevet på post-it og sat på Læreplanstræer.

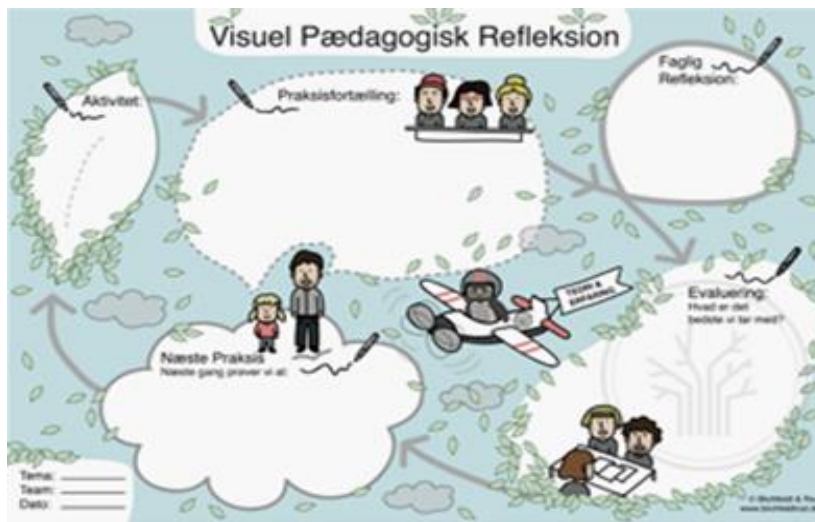
Efterfølgende øver vi os i at have brainstorming med børnene, hvor de også kommer med gode ideer til, hvad børnene kunne tænke sig at lave med det valgte tema.

Personalerne ser løbende på træet og plukker buket af gode aktiviteter fra alle 6 læreplanstemaer.

Som et fast punkt på personalemøderne har vi Pædagogisk Refleksion med. Her tager vi ”briller” på for hver af de 6 læringsplanstemaer, og går i dybden med et enkelt af de refleksionsblade, der er lavet siden sidst. Her sætter vi os selv spørgsmålet: Hvad kan vi gøre for at understøtte læringsmiljøet, hvordan gør vi det i

praksisfortællingen, hvordan gør vi det bedre, og hvad har vi lært. Et tema kunne være Måltidet – hvor en kommer med en praksisfortælling og vi sammen dykker ned i de enkelte læreplanstemaer og evaluerer - Nåede vi vores mål? Hvorfor/hvorfor ikke? Hvad skal vi gøre mere af? Hvad skal vi gøre mindre af? Og hvad skal vi droppe?

Vi bruger SMITTE`n når vi skal lave handleplaner for et barns trivsel og udvikling – uanset om det er et af vores basisbørn eller et barn fra almengruppen eller en skole udsættelse.

Kommende fokuspunkter

Nedenstående pædagogiske tiltag vil vi have særlig fokus på i den kommende tid – tiltag som skal være med til at skabe en hverdag, hvor børnenes udvikling, trivsel, læring og dannelse er i fokus, og som også er med til at styrke vores faglighed i forhold til børnene, hvor vi i samarbejde med forældrene arbejder for det gode børneliv.

Vores arbejde med Stjernegruppen - den kommende skolegruppe:

Det er et stort skridt for små barnefødder at gå fra Børnehave til KKFO/skole. Vores pædagogiske læringsmiljø skal have fokus på at understøtte, at børnene tør møde nye udfordringer – vi skal gøre dem skoleparat. Vi skal være nysgerrig på vores egen praksis.

- At vi har et ens og fælles mål for arbejdet med Stjernegruppen – uanset hvem der har gruppen det år.
- At vi vores pædagogiske praksis ikke stikker i hver sin retning, men at vi arbejder hen mod fælles mål.
- At vi får et større samarbejde med KKFO/skolen inden 1. maj.
- At vi får lavet en folder til forældrene om det sidste år i børnehaven – hvilket arbejde der ligger for både dem og os.

Det pædagogiske læringsmiljø i haven:

- Vi har fået en ny legeplads i vores have – hvordan er vores læringsmiljø i haven?
- Hvad gør vi, som skaber et godt læringsmiljø i haven – skabe et miljø der understøtter leg, aktiviteter og rutiner?
- Hvordan understøtter vi, at læringsmiljøet hele tiden tilpasses børnenes sammensætning og udvikling?
- Hvordan samarbejder vi om, at læringsmiljøet hele tiden er i udvikling.
- Være nysgerrig på hinandens praksis – kommunikere løbende.
- Planlægning af dagens/ugens aktiviteter og sikre små børnegrupper.
- Har vores børn mulighed for læring og udvikling i vores have – trives de i læringsmiljøet?
- Er læringsmiljøerne tydelige nok – kan haven virke uoverskuelig?

- Voksenstyrede læringsmiljøer - sætter vi nok voksen styrede aktiviteter i gang?
- Får vi positioneret os – således, at vi er tilgængelige for børnegruppen – nærværende og engagerede voksne som er med til at finde regnorme m.m.

Tilgængelighed og etablering af små læringsmiljøer

- En kasse med bøger og tæppe på plateauet.
- En kasse med dyrene med zoo-tæppe på græsset ved skibet.
- En kasse med tegneredskaber ved det lille bord.

Undersøge muligheden for at blive en del af ”Grønne Spirer”.

”Fri for mobberi”

Vi vil undersøge muligheden for, at alle får genopfrisket kurset ”Fri for mobberi” – et pædagogisk værktøj der understøtter arbejdet med børns fællesskab og trivsel.